

STAROTURIANSKY SPRAVODAJCA

MESAČNÍK MESTA STARÁ TURÁ

JÚL 2026

ročník XXXIV. • cena 1,00 €

www.staratura.sk

5. – 18.7. COOLTÚRNE LETO

Námestie slobody

18.7. JUŽNÁ MORAVA

zájazd, DK Javorina

21.7. GENERÁL M. R. ŠTEFÁNIK

spomienková slávnosť, pamätník Gen. M. R. Š.

25.7. KOVOZOO, BUCHLOVICE

zájazd, DK Javorina

25. – 26.7.

**SLÁVNOSTI BRATSTVA
ČECHOV A SLOVÁKOV**

Veľká Javorina

Podme si v lete užiť kúsok kultúry

Pozývame vás na Cooltúrne leto v Starej Turej, ktoré počas júla prinesie na Námestie slobody sériu príjemných letných podujatí pre malých aj veľkých. Tešiť sa môžete na hudobné vystúpenia, divadlo aj premietanie filmov v príjemnej atmosfére priamo v centre mesta. Vstup je voľný a pripravené bude aj občerstvenie na mieste. Podrobný program nájdete na plagáte na strane 16.

Projekt Cooltúrne leto v Starej Turej je realizovaný vďaka podpore Európskeho hlavného mesta kultúry Trenčín 2026 a Trenčianskeho samosprávneho kraja. Ďakujeme.

■ Lívia Skurská, MsÚ Stará Turá

Cesta rozprávkovým lesom

str. 7

■ foto: DKJ

Staroturiansky jarmok, 33. ročník

str. 4

■ Wu-Shu Stará Turá foto: Igor Hečko

■ Country kapela Neznámi foto: Igor Hečko

**Spoločne
pre krajšiu
Starú Turú**

str. 2

**Olympiáda
Hviezdičiek**

str. 5

**Kreatívny
deň detí**

str. 12

Referendum

R O Z H O D N U T I E

prezidenta Slovenskej republiky zo dňa 20. apríla 2026 o vyhlásení referenda podľa čl. 95 ods. 1 a čl. 102 ods. 1 písm. n) Ústavy Slovenskej republiky a podľa § 20 a § 202 zákona č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, na základe petície občanov prijatej 23. marca 2026.

Referendum sa uskutoční

v sobotu 4. júla 2026 v čase od 7,00 – 22,00 hodiny.

Volič je povinný preukázať sa pred hlasovaním preukazom totožnosti.

V Starej Turej, dňa 4.5.2026

■ PharmDr. Leopold Barszcz, primátor mesta

UPOZORNENIE

Upozorňujeme Vás na zmenu sídla volebného okrsku č. 3, ktorý bol doteraz na adrese:

Stará Turá, Požiarna zbrojnica,
Mýtna 554/18

na novú adresu volebného okrsku č. 3:
Stará Turá, Základná škola,
Hurbanova 128/25

Spoločne pre krajšiu Starú Turú

Mesto Stará Turá sa aj tento rok zapojilo do celoslovenskej kampane Týždeň dobrovoľníctva. Vo štvrtok 21. mája 2026 sa v meste uskutočnila dobrovoľnícka akcia zameraná na skrášlenie a úpravu verejných priestorov.

Dobrovoľníci sa počas dňa venovali viacerým prácam v rôznych častiach mesta. Čistili a natierali zábradlie pri potoku v blízkosti Základnej umeleckej školy, obnovili nátery na detskom ihrisku pri dopravnom ihrisku medzi Mierovou a Hurbanovou ulicou, zapojili sa do úprav budov na dopravnom ihrisku a venovali sa aj obnove ihriska na Lipovej

ulici.

Do aktivity sa zapojili dobrovoľníci naprieč všetkými generáciami. Pomocnú ruku podali zamestnanci mesta, žiaci Základnej školy Stará Turá a Strednej priemyselnej školy Stará Turá spolu so svojimi pedagógmi, ako aj občania mesta.

Všetkým dobrovoľníkom patrí veľké poďakovanie za ich ochotu, čas a pomoc. Poďakovanie patrí aj pani riaditeľke ZŠ Stará Turá a pánovi riaditeľovi SPŠ Stará Turá za ústretovosť a ochotu zapojiť sa do tejto aktivity. Za pomoc s prípravou a organizáciou ďakujeme

Technickým službám Stará Turá.

Aj vďaka týmto ľuďom je Stará Turá krajším, čistejším a príjemnejším miestom pre nás všetkých.

Tento projekt sa uskutočnil

vďaka finančnej podpore Nadácie SPP.

■ Livia Skurská
MsÚ Stará Turá
foto: JS Photo

Generácie spolu pre prírodu

Dňa 27. mája 2026 sa v Zariadení pre seniorov sestier Royových v Starej Turej uskutočnil výnimočný medzigeneračný projekt „Generácie spolu pre prírodu“, ktorý spojil seniorov, deti, rodiny aj dobrovoľníkov pri spoločnej tvorivej aktivite. Klientov zariadenia

navštívili deti z Centra voľného času Stará Turá, aby spolu vytvorili vtáčie búdky, krídlá a hmyzie domčeky, ktoré budú slúžiť vo verejných priestoroch mesta aj v záhrade zariadenia.

Celé dopoludnie sa nieslo v príjemnej atmosfére plnej rozhovorov, smiechu, vône dreva a spoločnej práce. Seniori odovzdávali deťom svoje skúsenosti a praktické rady, deti zase priniesli energiu, tvorivosť a radosť. Do projektu sa zapojili aj rodinní

príslušníci klientov a dobrovoľníci, ktorí pomohli s organizáciou a pripravili občerstvenie pre všetkých účastníkov.

Vznikli nielen krásne a originálne výrobky, ale predovšetkým chvíle, ktoré prirodzene prepájajú generácie a posilňujú vzájomné vzťahy. Projekt ukázal, že spoločné stretnutia mladších a starších majú veľký význam a dokážu vytvárať pocit spolupatričnosti, prijatia a radosť z užitočne stráveného času.

Vyrobené búdky, krídlá a hmyzie domčeky budú umiestnené v záhrade Zariadenia pre seniorov sestier Royových, v areáli Centra voľného času Stará

NADÁCIA
HENKEL SLOVENSKO

Turá a vo verejných priestoroch mesta Stará Turá, kde prispejú k podpore vtáctva a opelovačov a zároveň budú pripomínať krásny deň plný spolupráce a ľudskosti.

Projekt sa uskutočnil vďaka podpore Nadácie Henkel Slovensko.

■ Bc. Jana Kováčiková
referent pre verejné
obstarávanie a projekty
foto: MsÚ

Keď sa pochybnosti premenia na detskú radosť

Uverím, až uvidím. I takéto sú reakcie niektorých našich občanov na informácie o budúcich projektoch mesta Stará Turá. A verte nám, my sa radi pozeráme, keď vy uveríte. Toto je i prípad rekonštrukcie bežeckého oválu.

O dotáciu na obnovu bežeckého oválu na Hurbanovej ulici sme sa pokúšali 4-krát z rôznych výziev a grantových systémov. A konečne, vytrvalosť sa vyplatila a vďaka Programu Slovensko sme koncom mája 2026 slávnostne otvorili zrekonštruovaný bežecký ovál spolu s prislúchajúcim multifunkčným ihriskom a zmodernizovanou fyzikálnou učebňou v Základnej škole na Hurbanovej ulici. Projekt s názvom „Zlepšenie vzdelávacej a športovej infraštruktúry v ZŠ Stará Turá“ v hodnote takmer 400 tis. € priniesol modernejšie podmienky pre športovanie, vyučovanie aj rozvoj talentov našich žiakov.

Všetky prekážky, ktoré sme museli prekonať až sme prišli k úspešnej realizácii, stoja za reakcie detí, keď dostali oficiálne zelenú na užívanie si zrekonštruovaného priestoru. Povieť pravdu, toto je to, čo hreje pri srdci a dáva nám energiu ísť ďalej.

■ Mgr. Jana Potfajová
Vedúca oddelenia strategického rozvoja
a investícií
foto: Jana Potfajová

Predškolyáci sa rozlúčili na mestskom úrade

Slávnostná a zároveň emotívna atmosféra sprevádzala rozlúčku predškolyákov na mestskom úrade. Deti, ktoré po prázdninách nastúpia do prvých ročníkov základných škôl, sa symbolicky rozlúčili s obdobím škôlky a vytkočili v ústrety novej etape svojho života.

Počas slávnostného prijatia si prevzali svoje prvé „vysvedčenia“ za úspešné zvládnutie materskej školy a ako darček dostali aj knihu, ktorá im bude pripomínať toto výnimočné obdobie a možno ich povzbudí k láske k čítaniu aj po nástupe do školy.

Milým momentom bolo aj odovzdanie

pištaliiek od primátora mesta PharmDr. Leopolda Barszcza. Deti si symbolicky zapísali na počesť úspešne zvládnutej škôlky a na privítanie novej životnej etapy v školských laviciach.

Primátor mesta budúcim školákom poprial predovšetkým krásne a veselé prázdniny. „Užite si leto naplno, veľa sa hrajte, oddychujte a vybláznite sa, kým sa začnú školské povinnosti,“ žažal deťom. Zároveň dodal, že školu mal vždy rád a verí, že aj oni si v nej nájdu veľa nových kamarátov, zážitkov a vedomostí. Na záver prezradil, že sa už

teraz teší na stretnutie s nimi 1. septembra na školskom dvore, keď sa z nich stanú oficiálni prváci.

Po prázdninách tak na predškolyákov čakajú nové výzvy, prvé školské lavice a množstvo nezabudnuteľných zážitkov, ktoré so sebou školský život prináša.

■ Andrea Michalcová
foto: MsÚ

**SLÁVNOSTI BRATSTVA
ČECHOV A SLOVÁKOV**

SOBOTA 25. 7. 2026 JAVORINA CYKLOTOUR
NEDELA 26. 7. 2026 VEĽKÁ JAVORINA
nedelňý program 9.00 - 16.30

Mužský zbor Veľká nad Veličkou, Bella Muzika (pri pamiatniku)

VEĽKÉ PÓDIUM:
DH Dočimčanka
Slávnostné zahŕňanie: MS Veľká nad Veličkou a spievajúce
DH Zádovčáci a Olga Bartošová
SLPT Radčiov
Veronika Rabada
Robert Špach a Dušan Trávník
Ján Tereš Country Band
CM Stryč ze Strání u Holubého chaty

**ZABEZPEČENÁ AUTOBUSOVÁ DOPRAVA
BEZPLATNÁ V NEDELU 26.07.2026**
o 8:30 od Domu kultúry Javorina
a o 16:30 späť z Veľkej Javoriny

V rámci predškolských a školských projektov a programov organizovaných a spravovaných spoločnosťou TROJ a v spolupráci s ním, boli vypracované
obdobie a programy súborov pre školské projekty. Príloha a dodatky sú súčasťou programu a sú dostupné v rámci školských projektov.

PRÍLOHA K PROGRAMU VYHODNOTENIA

Príloha k programu vyhodnotenia, ktorá obsahuje: 1. Zoznam účastníkov, 2. Zoznam školských projektov, 3. Zoznam školských projektov, 4. Zoznam školských projektov.

Slávnosti bratstva Čechov a Slovákov

Srdečne vás pozývame na Slávnosti bratstva Čechov a Slovákov, ktoré sa uskutočnia v dňoch 25. – 26. júla 2026 na Veľkej Javorine.

V sobotu 25. júla sa môžete zapojiť do tradičnej cyklotúry na Javorinu. Hlavný program slávností bude pokračovať v nedeľu 26. júla od 9.00 do 16.30 hod. pri pamiatniku na Veľkej Javorine. Tešiť sa môžete na bohatý kultúrny program, vystúpenia folklórnych súborov, dychových hudieb, speváckych zoskupení a známych hudobných interpretov zo Slovenska i z Českej republiky. Podujatie je každoročným symbolom priateľstva, vzájomnosti a spoločných tradícií našich národov.

Pre návštevníkov bude v nedeľu 26. júla 2026 zabezpečená bezplatná autobusová doprava zo Starej Turej.

- o 8.30 hod. od Domu kultúry Javorina
- o 16.30 hod. späť z Veľkej Javoriny

Príďte stráviť príjemný deň v krásnom prostredí Bielych Karpát, stretnúť priateľov a spoločne si pripomenúť odkaz česko-slovenskej vzájomnosti.

■ Andrea Michalcová, MsÚ

Staroturiansky jarmok 2026

Keď je v Starej Turej po jarmoku, vieme, že leto je už tu. Tak to je i v tomto roku. Počasie nebolo úplne letné, ale na jarmok ideálne. Ani zima, ani teplo, trocha dažďa, tak čo si ešte viac priať. Počasie je veľmi dôležitým faktorom podujatia a to ostatné je na nás – organizátoroch, jarmočníkoch, účinkujúcich, návštevníkoch.

V dome kultúry sme jarmokom žili už od marca, kedy začalo prihlasovanie jarmočníkov, zabezpečovanie programu, organizačného a technického zabezpečenia. V tomto roku sa jarmoku zúčastnilo 215 predajcov. Prišli stáli, ale i noví. Pozitívne je, že viacerí návštevníci ocenili čiastočne zmenený sortiment na pultoch stánkov.

Máme za sebou 33. ročník jarmoku. Či bol dobrý a splnil vaše očakávania, alebo, naopak, bol pre vás sklamaním, nechám na vašom posúdení. Za nás – organizátorov – ho hodnotíme ako úspešný:) Počet jarmočníkov, návštevníkov, počasie, pohodová atmosféra... I keď sa počas tak veľkej akcie, akou jarmok je, vždy vyskytnú drobné problémy, ktoré treba riešiť, sme radi, že sa nevyskytli závažné potiaže.

Každý má to svoje, prečo na

jarmok prichádza. Niektorí nakupe, iní prichádzajú na kultúrny program či zábavné atrakcie, ďalší uprednostňujú stretnutie so známymi a jarmočnú atmosféru. Či ste prišli s takým, alebo onakým zámerom, verím, že ste si jarmok užili a že vás čo-to potešilo.

Mňa okrem zdarného priebehu, príjemnej atmosféry, žiadnej väčšej ujmy na zdraví či majetku, milo potešili dve skutočnosti. V piatok som medzi jarmočníkmi stretla deduška od Nového Mesta nad Váhom, ktorý si nenechal ujsť žiadny náš remeselný trh. V spoločnosti rodiny prišiel aj teraz na jarmok. Keďže je po úraze, bol na vozíčku. Má úctyhodných 97 rokov, stále ho však zaujíma dianie a vždy má pre nás milé slovo.

A v sobotu to bol neznámy mladý muž, ktorý sa prišiel

prihlásiť ako dobrovoľník s tým, že chce byť nápomocný a počas celého dňa chodil po jarmočnísku a zbieral odpadky, ktoré „slušní“ jarmočníci odhodili. Potešilo ma, že i takíto ľudia sú medzi nami.

Jarmok je akcia, pri ktorej musíme spojiť sily, aby všetko fungovalo tak ako má. O technické zabezpečenie, čistotu mesta, dopravnú uzáveru sa starajú Technické služby. Na poriadok a dodržiavanie pravidiel dohliada Mestská polícia. Pri poriadkovej službe sú nápomocní dobrovoľní hasiči. A celý jarmok s organizáciou jarmočníkov, s propagáciou, kultúrnym programom a množstvom

administratívnej agendy rieši Dom kultúry Javorina. Oceňujeme pomoc dobrovoľníkov. Veľké poďakovanie patrí všetkým spomenutým, ale i tým, ktorí sa akokoľvek zapojili do diania a prispeli k zdarnému priebehu.

Vám, milí návštevníci, chcem poďakovať za účasť, že ste vytvorili výbornú atmosféru na námestí, či v jarmočnísku, svojim nákupom podporili jarmočníkov, aby mali dôvod prísť i o rok.

A o rok sa vidíme 11. a 12. júna 2027.

■ Eva Adámková, Riaditeľstvo
Staroturianskeho jarmoku
foto: Igor Hečko

Remeslá našich predkov oslavujú 20 rokov

Sú podujatia, ktoré prídu a odídu. A sú také, ktoré sa stanú súčasťou života mesta. Remeslá našich predkov patria už dve desaťročia k letu v Starej Turej a za ten čas si získali svoje pevné miesto v srdciach návštevníkov, remeselníkov i všetkých, ktorí majú radi tradície, poctivú ručnú prácu a stretnutia s dobrými ľuďmi.

V piatok 7. augusta 2026 vás preto srdečne pozývame na Námestie slobody a do Domu kultúry Javorina, kde spoločne oslávime 20. výročie podujatia, ktoré už celé roky pripomína krásu remesiel, zručností a hodnôt našich predkov.

Aj tento rok sa môžete tešiť na desiatky remeselníkov, výrobcov, pestovateľov a spracovateľov potravinových produktov, ktorí predstavia svoje výrobky i postupy. Návštevníci

budú môcť obdivovať tradičné remeslá, zoznámiť sa s novšími formami ručnej tvorby, ochutnať regionálne produkty a stretnúť ľudí, ktorí do svojej práce vkladajú srdce, trpezlivosť a úctu k tradíciám.

Pripravený je bohatý kultúrny program na ľudovú nôtu, tvorivé dielne pre deti, výstava a prednáška o tradičnom odevu spod Javoriny, ukážky remeselných techník a ďalšie sprievodné podujatia pre malých aj veľkých. Počas celého dňa bude Stará Turá

opäť miestom, kde sa minulosť prirodzene stretáva so súčasnosťou.

Dvadsať ročník však bude predovšetkým oslavou ľudí. Ľudí, bez ktorých by toto podujatie nikdy nevzniklo a nedožilo sa dnešného jubilea. S úctou a vďakou si pripomenieme osobností, ktoré stáli pri jeho zrode. Poďakujeme tiež všetkým dobrovoľníkom, spolupracovníkom, podporovateľom a remeselníkom, ktorí sa do Starej Turej pravidelne vracajú a počas rokov vytvorili jedinečné spoločenstvo ľudí spojených láskou k tradíciám

a poctivej práci.

Remeslá našich predkov totiž nie sú len trhom či kultúrnym podujatím. Sú miestom stretnutí, rozhovorov, spomienok a nových priateľstiev. Miestom, kde sa stretávajú generácie a kde sa odovzdáva to najcennejšie – skúsenosti, príbehy a úcta k tomu, čo vytvorili naši predkovia.

Príďte si s nami pripomenúť 20 rokov tradície, podpory remesiel a ľudskej spolupatričnosti. Tešíme sa na stretnutie s vami.

Podujatie finančne podporili Fond na podporu umenia, Trenčiansky samosprávny kraj a Trenčianska nadácia.

■ Katarína Medňanská
DK Javorina

Základná škola Stará Turá ako sme sa pred prázdninami rozlúčili

Koniec školského roka je každoročne obdobím, ktoré prináša množstvo aktivít, výletov, školských podujatí a nezabudnuteľných zážitkov. Jún bol aj tento rok plný radosti, spoločných chvíľ a nových skúseností, ktoré obohatili školský život našich žiakov.

Popri výletoch a zaujímavých aktivitách sme zvládli aj záverečné povinnosti – písanie písomiek, dokončovanie projektov a uzatváranie známok. Žiaci preukázali zodpovednosť, vytrvalosť a snahu dosiahnuť čo najlepšie výsledky, za čo si zaslúžia uznanie.

Každý koniec so sebou nesie i nostalgiiu, spomienky, ale i úľavu, že sme všetko potrebné zvládli. Záver školského roka znamená i lúčenie sa s našimi deviatakmi a ôsmakmi, ktorých prijali na stredné školy. Je milé sledovať, ako sa z malých žiačikov zmenia na skoro dospelých, ktorí kráčajú k svojej novej budúcnosti. Sme radi, že sme vás na tejto ceste mohli sprevádzať a ukázať vám nielen ako sa vzdelávať, ale ako sa vyrovnávať s rôznymi životnými situáciami a že každá prekážka je vlastne výzva ako byť lepším a možnosť naučiť sa niečo nové.

Pristupovať k žiakom s úctou a rešpektom a byť im vlastným príkladom je možnou voľbou každého učiteľa. My sa v našej škole tešíme, že máme medzi sebou učiteľku – kolegyňu Mgr. Katarínu Medňanskú, ktorá bola nominovaná na učiteľskú osobnosť

Slovenska a dostala sa do TOP 10 najlepších učiteľov Slovenska. Dňa 11. 6. 2026 sa konal v Bratislave Gala-večer, ktorý bol vyvrcholením učiteľskej ankety Učiteľská osobnosť Slovenska. Tohtoročné oceňovanie Učiteľskej osobnosti Slovenska sa nieslo v znamení témy, ktorá je vzácna a nevyhnutná. Je to ODVAHA. Vo štvrtok večer sme oslavovali odvážne srdcia. Videli sme príbehy pedagógov, ktorí sa nebáli opustiť vychodené chodníčky, skúšať nové metódy a prinášať do tried inovácie, aj keď to znamenalo riskovať neúspech. Vieme, že prijať nomináciu a vystúpiť zo svojej komfortnej zóny pred celú krajinu si vyžaduje mimoriadnu odvalu. Finálová desiatka nám ukázala, že zraniteľnosť nie je slabosťou. Naopak, je to ten najúprimnejší prejav sily.

Milá naša nominovaná Katka Medňanská. Sme hrdí a vďační, že si práve ty reprezentovala naše učiteľské povolanie. V mene všetkých mojich kolegov ti ďakujem i za

mnoho nových rád a postojov, ktoré môžeme od teba prijať. Si skromná a milá žena, ktorá svoju ľudskosť vnáša všade tam, kam príde, a za to ťa obdivujeme. Učiteľ je vždy vzorom pre svojich žiakov a myslíme si, že ty si ľudský vzor ten najúžasnejší. Veríme, že táto skúsenosť priniesla do tvojho života nový vietor a nasmerovala ťa k novým priateľstvám, ktoré zasa obohatia tvoj osobný, ale i profesijný život. Pre nás si víťazka a ešte raz veľké ďakujem.

Všetkým žiakom prajeme krásne, slnečné a oddychové prázdniny plné nových zážitkov. Tešíme sa na vás v novom školskom roku.

■ Učiteľský zbor ZŠ Stará Turá
Mgr. Paulína Roháčková
foto: Jaroslav Novák

Olympiáda hviezdíček spojila predškolákov z celého regiónu

Dňa 27. mája sa v areáli materskej školy pri Salaši uskutočnil ďalší ročník regionálnej športovej Olympiády hviezdíček, ktorá každoročne spája predškolákov z materských škôl nášho regiónu. Tohto roku sa podujatia zúčastnili deti zo Starej Turej, Vaďoviec, Kostolného, Lubiny, Bziniec pod Javorinou, Hrašného a Poriadia.

Na štart sa postavilo celkovo 54 detí rozdelených do deviatich súťažných družstiev. Už samotný úvod podujatia sa niesol v duchu skutočných olympijských hier. Po slávnostnom nástupe družstiev zaznela olympijská hymna, nasledovalo vztyčenie olympijskej vlajky a zapálenie symbolického olympijského ohňa, čím sa vytvorila jedinečná atmosféra plná očakávania a športového nadšenia.

Po otvorení sa malí športovci pustili do plnenia pripravených disciplín. Počas celého dopoludnia predvádzali svoju šikovnosť, obratnosť, vytrvalosť a predovšetkým radosť z pohybu. Nechýbalo povzbudzovanie kamarátov, tímová spolupráca a zdravá súťaživosť. Hoci každé družstvo bojovalo o čo najlepší

výsledok, najdôležitejšie bolo spoločné športové zápolenie, nové zážitky a priateľstvá.

Po absolvovaní všetkých disciplín nasledovalo slávnostné vyhodnotenie. Organizátorky pripravili pre deti množstvo krásnych a hodnotných cien, ktoré boli praktické a užitočné, hlavne však malých účastníkov veľmi potešili. Odmenou za ich snahu boli nielen ceny a olympijská medaila, ale aj pocit úspechu a nezabudnuteľné zážitky z výnimočného dňa.

Veľké poďakovanie patrí všetkým sponzorom a podporovateľom podujatia – Nadácii Život, Rodičovskému združeniu pri IV. MŠ, spoločnostiam Silgan, Projectoora, isis Industry, Pekárni Pagáčik, T-štúdiu

a Mgr. Martinovi Császárovi, PhD. Vďaka ich podpore sa podarilo pripraviť podujatie na vysokej úrovni a zabezpečiť pre deti atraktívne ocenenia.

Poďakovanie patrí aj všetkým pedagogickým a nepedagogickým zamestnancom, ktorí sa podieľali na priebehu olympiády a osobitne organizátorkám Betke Juricovej a Janke Zemkovej z Materskej školy v Starej Turej, ktoré stáli pri organizácii a realizácii tohto krásneho športového podujatia.

Olympiáda hviezdíček opäť ukázala, že šport je výborným prostriedkom na rozvoj pohybových zručností, spolupráce a vzájomného rešpektu už v predškolskom veku. Najväčšou odmenou pre organizátorov boli spokojné a usmiate deti, ktoré si domov odniesli množstvo pekných spomienok.

■ za organizačný tím Mgr. Jana Zemková
foto: MŠ

Celoslovenský úspech – kresba Radoslavy Helíkovej ozdobí žiacke knižky po celom Slovensku

Naša ZUŠ v Starej Turej dosiahla mimoriadny úspech. Žiačka Radoslava Helíkovej získala fantastické 1. miesto v kategórii ZUŠ v prestížnej celoslovenskej súťaži „Grafický návrh obálky žiackej knižky“, ktorú vyhlasuje ŠEVT a.s.

Odborná porota vyberala spomedzi stoviek prác z celého Slovenska. Radkin víťazný motív pôjde priamo do tlače a v školskom roku 2027/2028 bude zdieľať oficiálne obálky žiackych knižiek pre základnú školu po celej krajine.

Radka svoj veľký talent už potvrdila

na viacerých súťažiach a tiež na medzinárodnej súťaži v Bulharsku, kde tvorila pod vedením pani učiteľky Mgr. Olgy Medňanskej. Momentálne ju pani učiteľka pripravuje na talentové prijímacie skúšky na strednú umeleckú školu.

Radke k celoslovenskému triumfu zo srdca blahozeláme a držíme palce na nadvládajúcich talentovkách.

■ Mgr. Ivana Purtátorová, učiteľka ZUŠ
foto: Mgr. Olga Medňanská

Z Tokia až k ministrom

9-ročný Oliver Chudík, žiak ZUŠ Stará Turá, získal Pamätný list svätého Gorazda

V sobotu 13. júna 2026 sa v priestoroch Slovenskej filharmónie v Bratislave uskutočnilo slávnostné odovzdávanie Cien svätého Gorazda. Ceny odovzdával minister školstva Tomáš Drucker za prítomnosti prezidenta SR Petra Pellegriniho. Ceny svätého Gorazda sú najvyšším morálnym ocenením v rezorte školstva a udeľujú sa žiakom za excelentné výsledky na medzinárodných olympiádach, športových či umeleckých súťažiach. Slávnostný galavečer priniesol aj príbehy výnimočných osobností z celého Slovenska, ktoré dokazujú, že učiteľské a odborné povolania majú nezastupiteľné miesto pri formovaní budúcich generácií.

Tradícia nositeľov Ceny svätého Gorazda na pôde ZUŠ Stará Turá nie je žiadnou novinkou. Výtvarný odbor školy je jediným výtvarným odborom ZUŠ v Slovenskej republike, ktorý za mimoriadne výkony a výsledky svojich žiakov získal už desiatkrát najvyššie morálne ocenenie rezortu školstva - Pamätný list sv. Gorazda. Najvyššie ocenenie ministerstva školstva v minulosti získala aj pani učiteľka Mgr. Miroslava Lacová, ktorá si prevzala Malú medailu svätého Gorazda za dlhoročnú prácu v oblasti školstva a výnimočné výsledky dosiahnuté vo výchovno-vzdelávacom procese. Oliver Chudík tak úspešne kráča v šľapajach svojej pani učiteľky.

Oliver Chudík získal svoje tohoročné ocenenie **za reprezentáciu Slovenskej republiky na medzinárodných výtvarných**

súťažiach – získanie Najvyššieho zlatého ocenenia v Tokiu, Ceny Kanagawy na Bienále detského umenia v Japonsku a ocenenia z medzinárodnej prehliadky mladých umelcov Nova Zagora 2026 v Bulharsku. Svojimi svetovými výtvarnými úspechmi sa zaradil medzi piatich ocenených žiakov Slovenskej republiky.

Oliver je tretí rok žiakom Základnej umeleckej školy v Starej Turej, veľmi ho baví kreslenie a grafické techniky. Umelecky sa rozvíja pod vedením pani učiteľky Mgr. Miroslavy Lacovej, ktorá s láskou rozvíja talenty všetkých svojich výtvarne nadaných zverencov a úspešne ich vedie k skvelým a výnimočným výtvarným výsledkom. Oliverovi rodičia si cenia najmä jej nekonečnú

trpezlivosť, odborné vedenie a inšpiratívne prostredie, ktoré v škole vytvára. Za každým úspešným dieťaťom stojí učiteľ. **Kde je veľká láska, tam sa dejú zázraky.**

Čo povedať na záver?

Oliver, sme na Teba hrdí a prajeme Ti veľa ďalšej tvorivej inšpirácie. Veľká vďaka patrí aj Oliverovej pani učiteľke. Srdečne blahozeláme k dosiahnutému úspechu, robíte nášmu mestu a regiónu skvelé meno po celom svete.

■ Mgr. Soňa Dolníková
foto: ZUŠ Stará Turá

Cesta rozprávkovým lesom opäť premenila Dubník na rozprávku

Dubník ako v rozprávke. To bol zámer nás všetkých, ktorí sme sa aj tento rok stretli pri príprave obľúbeného podujatia pre deti Cesta rozprávkovým lesom. Dubník, ktorým sme sa v minulosti ako mesto pýšili a ktorý dodnes radi navštevujú jednotlivci, rodiny s deťmi, športovci, turisti, cyklisti či rybári, sa po roku znovu premenil na miesto plné fantázie, zábavy a detského smiechu.

V poslednú májovú nedeľu, deň pred oficiálnym sviatkom detí, sa na Dubník vybrali stovky malých návštevníkov spolu so svojimi rodičmi a starými rodičmi. Na lesnej trase ich čakalo desať stanovišť s rôznorodými disciplínami, pri ktorých si deti mohli vyskúšať svoju všikovnosť, pohybové zručnosti, pozornosť aj odvahu. Každé stanovište ponúklo novú výzvu a zároveň príležitosť zažiť les trochu inak – hravo a rozprávkovo.

Veľkým prekvapením boli aj nečakané stretnutia s obľúbenými rozprávkovými postavami. Počas putovania lesom deti potešili Mimoni aj Stitch, s ktorými sa mohli odfotografovať a užiť si veselú atmosféru.

Po úspešnom absolvovaní celej trasy

čakala na každého malého účastníka odmena, ktorá ich, veríme, potešila. V cieľi si deti mohli užiť nafukovacie bludisko, maľovanie na tvár, ukážky a stretnutia so záchranými zložkami či vozenie na štvorkolke. Zároveň v priestoroch pri reštaurácii Kemp '53 sa konalo ďalšie, samostatné podujatie s mnohými atrakciami, kde sa deti mohli dosyta vyšantiť (pokiaľ teda neboli unavené z absolvovania trasy okolo Dubníka, ale ako sme mohli vidieť, väčšina z nich prekypovala energiou).

Podujatie Cesta rozprávkovým lesom pripravil **Dom kultúry Javorina Stará Turá** v spolupráci so **Základnou školou Stará Turá**, **Základnou umeleckou školou Stará**

Turá, **Centrom voľného času**, **Detským parlamentom mesta Stará Turá**, **Komisiou pre kultúru a školstvo**, **MFK Stará Turá**, **MsP Stará Turá** a ďalšími ochotnými dobrovoľníkmi, ktorí venovali svoj čas a energiu príprave jednotlivých stanovišť a programu.

Poďakovanie patrí aj sponzorom podujatia, vďaka ktorým sme mohli zabezpečiť bohatšie odmeny pre deti či atrakcie v cieľi. Ďakujeme spoločnostiam a organizáciám **Nadácia Život**, **Chirana T-Injecta**, **Eur-Med**, **PreVaK**, **Eurowin**, **BizLink** a **Honest** za ich podporu a pomoc pri organizácii.

Veríme, že si deti aj rodičia odniesli z Dubníka množstvo pekných zážitkov a spomienok a že sa o rok opäť stretneme na ďalšej Ceste rozprávkovým lesom. Dubník totiž aj tentoraz ukázal, že dokáže byť miestom, kde sa rozprávky na chvíľu stávajú skutočnosťou.

■ Katarína Medňanská
DK Javorina

Fénixáci pri Dunaji

Po roku sme opäť zorganizovali akciu „Spoznávame slovenské mestá“. Vo štvrtok poobede sme sa stretli pri klubovni, naložili kufre aj s pár potrebnými vecami z klubovne do áut a mohlo sa vyraziť do Patiniec. Po príchode sme si vybalili veci, preskúmali chatu a jej okolie. Večer sme si potrápili hlavy pri kvíze.

V piatok po raňajkách sme si to namierili do Komárna, kde nás už čakali s prehliadkou mestskej pevnosti, ktorá kedysi slúžila vojenským účelom. Odtiaľ sme sa presunuli na námestie nazývané Nádvorie Európy, kde každá budova je iná a je postavená tak, aby pripomínala typy budov krajín v Európe, napr. Nórsko, Anglicko, Írsko,... Bolo to krásne, no trochu nám pokazili vychutnanie si zážitku naplno stánky v rámci Komárňanských dní, ktoré sa práve konali. Ale aj tak sme si to

a presunuli sme sa k sútoku Dunaja a Váhu. Po výbornom obede v neďalekej Čarde sme pokračovali v ceste. Ďalším bodom programu bolo Kolárovo, kde sme navštívili Vodný mlyn na mletie múky a dozvedeli sa zaujímavé informácie od pani sprievodkyne. Najviac nás prekvapilo, že naplniť vreco múkou doplna trvá iba 8 minút. Cestou na chatu sme sa ešte zastavili pozrieť vykopávky rímskej pevnosti nazývanej Kelemantia v obci Iža. Po krátkom oddychu deti nabrali druhý dych a hrali vonku futbal.

Sobota patrila schodom, a to doslova. Deň sme začali prvou zastávkou, ktorou bola rozhľadňa v Kravanoch nad Dunajom. Mladších členov zaujalo aj ihrisko s trampolínou, ktorej

neodolali. Deň ešte len začal, a tak pokračujeme v ceste. Naším dnešným hlavným bodom programu bola bazilika v Ostrihome. Autá sme zaparkovali v Štúrove a peši prešli po moste Márie Valérie. Využili sme možnosť a išli na kopulu baziliky. Tam viedlo cez tisíc točitých schodov smerom hore. Ranná zastávka na rozhľadňu bola teda takou akoby „rozvíčkou“ na to, čo nás čakalo teraz. Tie krásne výhľady na Ostrihom a Štúrovo však stáli za to. Pokochaní krásnymi výhľadmi sme sa pomaličky vrátili nazad. Nechýbala ani zastávka v suveníroch, kde sme si šli po turistické pečiatky potrebné k etapovej hre a niektorí si kúpili aj niečo na pamiatku. Tu sme aplikovali aj svoje angličtinárske zručnosti zo školy v realite. Cestou nazad sme sa ešte zastavili na najjužnejšom bode Slovenska, ktorý sa nachádza neďaleko Patiniec a je označený červeným stĺpom pri Dunaji. Cestu k nemu bolo trochu zložitejšie nájsť, ale predsa len sme

k brehu Dunaja, ktorý bol pieskový a cítili sme sa ako na dovolenke pri mori. A to doslova. Na brehu bolo plno malých, ale i veľkých mušlí,

ktoré si ne jeden z nás vzal na pamiatku domov. Po príchode na chatu sme si dali chvíľku oddychu a ešte si zahrali rôzne hry.

Ani nevieme ako a už bola nedeľa ráno. Po raňajkách sme pobalili všetky veci a vyrazili na cestu. Domov sme však ešte nešli. Využili sme krásne počasie a išli sa ešte kúpať do Štúrova na termálne kúpalisko Vadaš. Tam sme sa vybláznili, najedli a na ceste domov sme sa ešte zastavili v Nových Zámkoch. Navštívili sme tu kaplnku, kde je pochovaný Anton Bernolák. Ani sme sa nenazdali a už sme boli nazad v Starej Turej. Veľmi sme si to spoločne užili a už sa tešíme na to, čo ďalšie spolu zažijeme.

Veľké ĎAKUJEME patrí Nadácii Život, vďaka ktorej sme mohli túto akciu zrealizovať. Taktiež ďakujeme Ondrovi za jeho perfektnú kuchyňu, ktorá opäť nesklamala. Vďaka patrí aj Mirovi a Ondrovi za odvoz.

■ Nikola Hornáčková
Detská organizácia Fénix
foto: archív DO Fénix

PRIPRAVUJE

■ **23.9.2026 o 19:00 hod. – PIVO, PLIENKY, PODPRSENKY** – jeden horúci, letný podvečer, rozlúčka so slobodou a nečakaný darček – striptérka Linda. Páni zostávajú z Lindinho talentu vo vytržení, no do bytu ženícha sa vracia jeho drahá polovička, ktorá je v deviatom mesiaci tehotenstva a posledné, čo potrebuje, je Lindino „vystúpenie“, preto ju páni ukrývajú v detskej izbe. Tento byt je však príliš malý, aby ukryl Lindin talent a nadanie. Je dosť možné, že dôjde k spoločnej konfrontácii budúcej mamičky a ťažko pracujúcej striptérky a to by ani jeden z dotýčnych pánov nemusel prežiť bez ujmy. Stupňujúce sa napätie spôsobuje, že introvertný Miro je ešte čudnejší ako doteraz, budúci ženích Roman sa príliš podozrivo potí, tehotná Miška už tuší, že sa niečo deje a Linda je pripravená podať svoj životný výkon...

Vstupné: 25,- €

■ **29.10.2026 – NA KUS REČI** – legendárny český herec, zabávač a rozprávač Miroslav Donutil oslavuje 75 rokov a svoje životné jubileum sa rozhodol osláviť tam, kde to má najradšej – na javisku, medzi svojimi divákmi. V októbri tak zavíta do Starej Turej s obľúbenou one man show Na kus reči, ktorá už roky baví publikum. Toto vystúpenie bude naozaj výnimočné. Nielen skvelým humorom a atmosférou, ale aj tým, že pôjde o súčasť jubilejnej narodeninovej tour. Príďte si užiť večer plný príbehov, zážitkov a spomienok, ktoré Miroslav Donutil rozpráva s typickou noblesou, vtipom a nadhľadom.

Vstupné: 29,- €

ZÁJAZDY

■ **25.7.2026 – KOVOZOO A SLAVNOSTI ČESNEKU BUCHLOVICE** – individuálna návšteva Kovo-zoo a / alebo terária (Staré Město u Uherského Hradiště), presun na Slavnosti česneku v Buchlovicích.

Poplatok: dospelá osoba: 23,- €
ZTP: 20,- €, dieťa do 13 rokov: 13,- €

■ **5.9.2026 – TULLN (RAKÚSKO)** – užite si nádhernú výstavu kvetov! Navštívime najväčšiu medzinárodnú výstavu kvetov a rastlín v rakúskom mestečku kvetov Tulln, ktoré je synonymom radosti z kvetov.

Poplatok 38,- €

■ **9.10.2026 – ELÁN A KAMARÁTI** – zájazd na koncert legendárnej slovenskej kapely. V prípade záväzného záujmu je potrebné pri prihlásení uhradiť poplatok za vstupenku (83,- €). K tejto sume bude pripočítaná cena dopravy (upresníme podľa vývoja cien pohonných hmôt).

PROGRAM :

- ukážka mlatby obilia na starej mláťačke
- živá hudba Bella Muzika
- pestré občerstvenie
- skákacie hrady, trampolína, vozenie na koníčkoch

**TRADIČNÁ
MLATBA OBILIA
S DHZ PAPRAŽ**

**01.08.2026 o 14:00 hod.
Hasičská zbrojnica Papraď**

Príďte nás podporiť, užiť si s nami krásny deň.
Zaspomínať si na staré časy a zabaviť sa pri skvelej hudbe!

NOVINKY mestskej knižnice

Mestská knižnica
Kristíny Royovej
Stará Turá

■ BELETRIA

Fabian, Lea: Divoká moruša
Kol.: Poviedka 2025
Xander, Iliana: S láskou mama

■ DETEKTÍVKY

Bright, Verity: Taká veľmi anglická vražda
Christie, Agatha: Záhada siedmich ciferníkov
Mazzola, Anna: Kniha tajomstiev

■ NÁUČNÁ LITERATÚRA

Fábry, Branislav: Teória práva
Riss, Suzanne: Pracujúca mama

■ DETSKÁ LITERATÚRA

Gross, Alma: Vieš, ako veľmi ťa ľúbim
Kol.: Rozprávky o princeznách
Kurbicová Ružicová, Svetlana: Oslia koža
Stewner, Tanya: Alea, dievča mora

**Knižnica bude počas
prázdninových mesiacov júl
a august otvorená:**

pondelok: 12 – 18 hod.
streda: 9 – 11 a 12 – 16 hod.
piatok: 12 – 18 hod.
V utorok a vo štvrtok bude
pre verejnosť zatvorená.
**POČAS PRÁZDIN BUDE
KNIŽNICA ZATVORENÁ od
20. 7. 2026 do 31. 7. 2026 vrátane.**

u. fond
na podporu
umenia

Informácie o podujatiach a vstupenkách

v kancelárii DK Javorina Stará Turá tel. č. 032 776 33 66,
e-mail: dkjavorina@gmail.com, www.dkjavorina.sk

SMÚTOČNÉ SPOMIENKY, POĎAKOVANIA, ROZLÚČKY

Dňa 25.6.2026 sme si pripomenuli nedožitú sedemdesiatu narodeninu **Petra HUČKU**.

S láskou a úctou spomína manželka, synovia Peter, Roman s rodinou a ostatná rodina

*Roky sa mňajú a rýchlo plynie čas,
však spomienky na Teba sú hlboko v nás.*

Dňa 3.7.2026 uplynie 15 rokov, čo nás navždy opustila naša mama, stará mama, sestra, švagriná a príbuzná **Emília GAJDOŠÍKOVÁ**. Kto ste ju poznali, spomínajte s nami.

S láskou a úctou spomínajú deti s rodinami a ostatná rodina

Dňa 17.7.2026 uplynie 1 rok, odkedy nás navždy opustil brat, švager, ujo **Vladislav BOHOVIC**.

Kto ste ho poznali, venujte mu prosím tichú spomienku

S láskou spomína celá rodina

*Čas nelieči smútok ani rany,
iba nás učí žiť bez tých,
ktorých sme mali radi.*

MATRIČNÉ OKIENKO

■ VÍTAME BÁBÄTKÁ

Počet narodených detí: 4

Agáta Jankovičová, Jakub Mikéska

■ UZATVORILI MANŽELSTVO

Počet uzavretých manželstiev: 2

Jozef Hardík (Vaďovce)

a Mariia Holembiovská (Šterusy)

■ POSLEDNÉ ROZLÚČKY

Počet úmrtí: 6

Ing. Ján Hajdúch, Jaroslav Durec,
Viera Volárová, Vladimír Hornáček,
Miloš Štepanovic, Emília Peterková

Smútočné spomienky sú uverejňované výhradne na žiadosť pozostalých a preto redakcia uverejňuje všetky dodané smútočné oznámenia bez úprav a bezplatne!

Jubilanti sa stretli pri príležitosti svojich životných jubileí

Každé životné jubileum je príležitosťou zastaviť sa, obzrieť sa za prežitými rokmi a pripomenúť si množstvo skúseností, práce i radostných chvíľ, ktoré človek počas života nazbieral. Práve preto mesto Stará Turá pravidelne pripravuje slávnostné stretnutia pre svojich jubilantov.

Vo štvrtok 11. júna 2026 privítali priestory Mestského úradu v Starej Turej občanov, ktorí v prvom polroku oslávili významné životné jubileá. Pozvanie mesta prijalo 55 z celkového počtu 106 oslávencov.

Vo svojom príhovore primátor mesta PharmDr. Leopold Barszcz vyjadril jubilantom úctu a poďakovanie za ich celoživotnú prácu, obetavosť a prínos pre rodiny, spoločnosť i mesto. Zdôraznil hodnotu životných skúseností, múdrosti a odkazu, ktorý svojím životom odovzdávajú mladším generáciám. Zároveň im poprial veľa zdravia, spokojnosti, životného optimizmu a radosti z každého ďalšieho dňa.

Príjemnú atmosféru podujatia obohatil kultúrny program v podaní žiakov Literárno-dramatického odboru Základnej umeleckej školy v Starej Turej. Pod vedením Mgr. Ivany Purtátorovej si pripravili divadelnú scénku, ktorá prítomných pobavila a spríjemnila slávnostné popoludnie.

Slávnostné popoludnie doplnila básňou Mgr. Ivana Purtátorová, ktorá svojím prednesom umocnila príjemnú a slávnostnú atmosféru podujatia.

Súčasťou stretnutia bol aj zápis jubilantov do pamätnej knihy mesta. Po oficiálnej časti nasledovalo spoločné posedenie pri občerstvení, počas ktorého mali hostia príležitosť porozprávať sa, zaspomínať na prežité roky a stráviť čas v príjemnej spoločnosti.

Všetkým jubilantom srdečne blahoželáme k ich životnému jubileu a prajeme im predovšetkým pevné zdravie, mnoho spokojnosti, rodinnej pohody a ešte veľa krásnych chvíľ v kruhu svojich najbližších.

■ Andrea Michalcová
foto: MsÚ

Leopold Vagač

(1881 – 1931)

veterinár a národovec
zo Starej Turej

Leopold (po maďarsky Lipót, familiárne Poldo) Vagač Rác sa narodil 8. júla 1881 v Starej Turej. Jeho život doposiaľ nebol ucelene zmapovaný, strohými informáciami o ňom disponuje dobová tlač a niekoľko málo odborných publikácií venujúcich sa sídlu, kde posledných trinásť rokov svojho života býval a pracoval. Na svet prišiel ako šieste zo štrnástich detí obchodníka s bryndzou Michala Vagača Ráca (1844 – 1905) a Anny Ježovej Párovskej (1852 – 1921). Z jeho preživších súrodencov Michal (1872 – 1920) bol roľníkom v Starej Turej, Anton (1878 – 1935) pôsobil ako advokát a neskôr štátny zástupca v Brne, Alexander (1879 – 1934) viedol rodinnú továreň v Detve a Viliam (1887 – 1970) účinkoval ako duchovný na Slovensku aj v Brazílii. Zo sestier sa Cecília (1883 – 1961) vydala za notára Ondreja Kárpátiho, Irena (1896 – 1972), činná ako etnologička, prekladateľka a publicistka za notára Dezidera Karola Moleca a Jozefína (1899 – 1980) za mlynára Jozefa Pilárika.

pokračovanie na str. 10 →

Leopold Vagač

→ pokračovanie zo str. 9

Po absolvovaní katolíckeho gymnázia v Bratislave (v r. 1894 je doložený ako študent) odišiel mladý Vagač do Budapešti. Vyštudoval na tamjšej Kráľovskej uhorskej veterinárnej vysokej škole (nazývanej tiež Vysoká škola zverolekárska – Állatorvosi egyetem). 8. novembra 1912 sa v Starej Turej oženil so svojou druhostupňovou sesternicou Štefániou (*14. januára 1890 Stará Turá – †29. apríla 1932 Košice), dcérou Martina Vagača a Júlie Schirmeisenovej. Žili vo svojom rodisku, v dome so súpisným číslom 254. Ich jediný syn Rudolf Gabriel (*21. 12. 1916 Stará Turá – †24.2.1917 tamže) zomrel v útlom veku. Vo Viedni sa Leopoldovi a Štefánii narodila dcéra Mária (*24. marca 1918 Stará Turá). Tretie dieťa a druhá z dcér Jaroslava (*3. december 1920) prišlo na svet v novom mieste otcovho pôsobenia.

Leopold aj počas prvej svetovej vojny vykonával zverolekársku činnosť, za čo dostal od uhorských úradov ocenenie. Po rozpade rakúsko-uhorskej monarchie sa rozhodol presídlieť do Juhoslávie, kde v dedine Petrovec (dnes územie Srbska) potrebovali veterinára. Vďaka intervencii kamarátov z univerzitných čias ho vtedajšia správa obce medzi seba prijala. Obyvateľstvo Báčskeho Petrovca bolo prevažne slovenské: osada vznikla v roku 1745, kedy sa na jeho území usadili prisťahovalci evanjelického vierovyznania – ponajviac z južnej oblasti stredného Slovenska. Vojvodinská komunita Slovákov žila od začiatku 20. storočia intenzívnym národným životom, jej vzdelaní členovia zakladali početné spolky, edukačné a kultúrne inštitúcie. L. Vagač sa stáva aktívnym spoluúčastníkom ich činnosti.

Ako vôbec prvá osoba v Petrovci oprávnená na základe vzdelania a kvalifikácie liečiť zvieratá nemal núdzu o pacientov – v podobe dobytká, koní a oviec chovaných na obživu, prepravu a priadzu. Vypomáhal i na okolí – v dedinách Hložany a Kysáč. O navštevovaných gazdovstvách si viedol dôkladné písomné záznamy. Podľa všetkého mal, podobne ako jeho mladšia sestra Irena, publicistické aspirácie. Našli sme však len jediný jeho odborný príspevok s názvom Cholera hydiny (zverejnený v Národnom kalendári na obyčajný rok 1922) a dva menšie, krátke a opisné články o plemenách koní Lipizzán a Nonius (v kalendári na rok 1930).

O dobročinných aktivitách Leopolda sa náznakovite dozvedáme zo zmienok v petrovských spoločensko-politických novinách Národná jednota. Na „Sokolskú Jednotu“

■ Združenie vojvodinských chmeliarov; Leopold Vagač je sediaci, prvý sprava
Zdroj: Národná jednota, 11. 10. 1928, strana 3

v Petrovci prispel opakovanými peňažnými darmi; súcit s deťmi, ktoré stratili matku, vyjadril príspevkom pre siroty po zosnulej pani Černohoušovej. Peňažnú čiastku venoval i na zakúpenie klavíra pre miestne gymnázium či na pomník M. R. Štefánika. Nezačul ani na milodary pre časopis Kultúra a na stavbu misijného a exercičného domu v Nitre.

Spolu s továrnikmi, advokátmi, učiteľmi, obchodníkmi a roľníkmi založil „Železáreň a Oceláreň úč.(astinnú) spol.(očnost) v Petrovci“, ktorá sa mala zaoberať výrobou hospodárskych strojov a nástrojov. Tomuto podniku vyjadril podporu Milan Hodža, za čo mu zakladatelia verejne v tlači vyslovili poďakovanie.

Pôsobil ako člen obecného zastupiteľstva, správy petrovskej sporiteľne, dozorného výboru Knižtlačiarne, účastníkej spoločnosti v Petrovci, dočasného spravovacieho výboru „Zajednice Domu a Školy“ a ako predseda výboru a predsedníctva Slovenského športového klubu v Petrovci. Spolu so spisovateľom Jánom Čajakom st., správcom škôl Michalom Kellenbergerom, Michalom Labáthom ml. a Ženským spolkom mal prichystať materiál pre plánovanú výstavu československého zahraničia v Prahe.

Krátko pred smrťou sa stal členom martinskej Muzeálnej slovenskej spoločnosti. Zomrel na zhubnú chorobu, ktorá ho už dlhšie sužovala, 15. júna 1931 v štátnej nemocnici v Novom Sade (Srbsko). Pochovali ho za veľkej účasti ľudí 16. júna v Petrovci.

V jednom z nekrológov sa uvádza, že zosnulý Leopold Vagač „mal krásnu slovenskú knižnicu veľkej ceny, ktorá patrí medzi najväčšie slovenské knižnice; nechýbala v nej žiadna slovenská kniha.“ Zbieral aj staré slovenské tlače a viedol evidenciu ľudí majú- cich vzácne knižné pamiatky v slovenskom

jazyku. Inú než slovenskú knihu vo svojej bibliotéke vraj nestrpel. Ako vášnivý bibliofil bol ochotný zaplatiť veľké sumy za staré kalendáre či plagáty, ktoré zachraňoval pred zničením.

Vdova Štefánia, sama ťažko chorá, predala dom a s dvoma malými dcérami odišla do Košíc, kde vtedy žil jej brat Alexander Vagač, lesník. Po jej smrti sa o siroty staral Alexander a jeho domáca, s ktorou sa neskoršie presťahoval do Trenčína. Zmienaná, napospol slovenská bibliotéka L. Vagača, označená za jednu z najväčších slovenských knižníc v Juhoslávii, bola žiaľ rozpredaná. Uvádza to literárny historik Andrej Mráz, ktorého otec bol Leopoldovým kolegom v Združení vojvodinských chmeliarov.

Mária Vagačová (1918 – ?) sa vydala za renomovaného lekára-otolaryngológa MUDr. Michala Šustera (1915 – 1996). M. Šuster sa narodil v Pivnici (Srbsko) a po úspešnom dokončení Lekárskej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave zostal na Slovensku. Stál pri zrode Lekárskej fakulty pri Štátnej nemocnici v Košiciach a vychoval celý rad žiakov. Jaroslava Vagačová (1920 – 1997) vyučovala na rímskokatolíckych ľudových školách v Dolnej Marikovej-Kátlíne (do 1943), v Trebaticiach a v Krakovanoch. V roku 1947 sa vydala za PhDr. Gašpara Sedláka (1915 – 2001) z Krakovian, absolventa štúdiá starovekých dejín a prehistorickéj archeológie na Univerzite Komenského. G. Sedlák, príbuzný popredného slovenského historika Vincenta Sedláka, pôsobil ako profesor latinčiny na gymnáziu v Piešťanoch. Do slovenčiny preložil dielo Jána Baltazára Magina Obrana slávnej župy Trenčianskej a mesta tohože mena.

■ Mgr. Martin Malo
Vlastivedné múzeum
v Považskej Bystrici

Po stopách sestier Royových

Stolári: Aj Kristus vedel remeslo!

13. časť

Stará Turá je obcou medzi horami, preto jej obyvatelia mali vždy blízko k lesom. Asi preto sa tu darilo remeslám, ktoré sa venovali spracovaniu dreva. V minulom čísle sme písali o píľach, o drevorubačoch, tokároch a spomenuli sme aj vareškárov. Poďme sa tentoraz pozrieť na stolárov.

Na prelome 19. a 20. storočia sa v Podjavorinskom kraji veľmi rozvíjalo stolárske remeslo. Preto sa po založení Československa rozhodli Staroturanci v roku 1919 otvoriť odbornú školu. Pani Truhlíková vo svojej „Malej kronike Starej Turej“ uvádza tieto podrobnosti: Škola mala názov „Štátna učebná dielňa na spracovanie dreva“, pričom mala dve oddelenia – stolárske a rezbárske. Nám ide hlavne o stolárstvo, ktorého odborným učiteľom sa stal Čech Antonín Štreška a učiteľom teoretických predmetov bol Ján Drobný. Škola mala dobrú povest a vyšli z nej aj niekoľkí známi ľudia. Na jej fungovanie však nemala obec dosť financií, keďže sa vedenie rozhodlo stavať meštianku, a tak bola v roku 1926 zrušená.

Tolko historické fakty na úvod. Nás ale zaujímajú príbehy, ktoré dávajú faktom dušu. Mňa ako prvé zaujalo meno učiteľa Drobného. Ide totiž o miestneho evanjelického farára, ktorý sa zaslúžil o vznik tejto školy. Ján Drobný bol duchovným pastierom nielen svojej evanjelickej komunity, venoval pozornosť aj všetkým obyvateľom. Bol známy svojím zmierlivým prístupom, podarilo sa mu napríklad uzmierniť dve rozídené kresťanské skupiny v Starej Turej: Evanjelický cirkevný zbor a royovský Modrý kríž. Vďaka priateľstvu s royovskými veriacimi sa zoznámil so stolárom Michalom Roháčkom. Domnievam sa, že práve on ho mohol priviesť na myšlienku založenia drevárskej strednej školy.

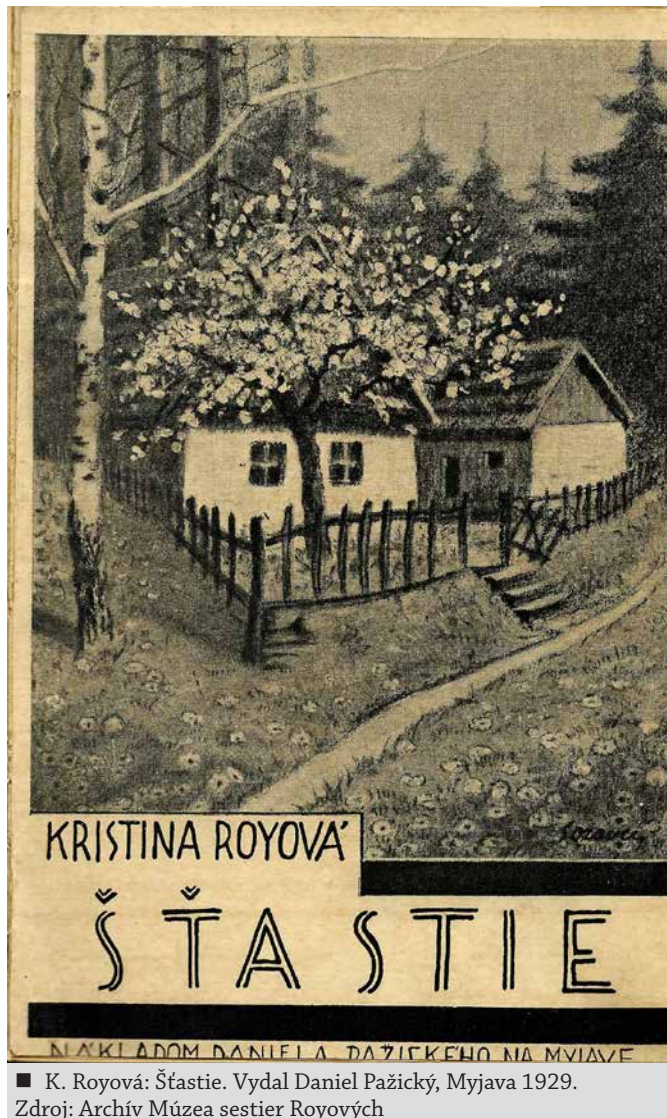
Michal Roháček bol jedným zo zakladajúcich členov Modrého kríža. Už v roku 1895 si založil stolársku dielňu, ktorá fungovala s prestávkami viac ako dvadsať rokov. Počas najúspešnejšieho obdobia u neho pracovalo až štrnásť zamestnancov. Mohol si dovoliť kúpiť veľký poschodový dom v Starej Turej, ktorý pamätníci poznajú ako Hrubý dom. Jeho dielom boli nové lavice v spolkovom dome Modrého kríža, nábytok v royovských sociálnych ústavoch, ale aj okná, dlážky alebo rakvy. Okrem toho, že bol remeselník, podnikateľ a vedúci výroby, stal sa aj evanjelizátorom a putujúcim kazateľom. Tým vlastne naplnil ideu svojho vzoru, Ježiša – pracovať manuálne aj duchovne naraz. Jeho životné cesty boli veľmi pestré: Napríklad počas 1. svetovej vojny strávil dva roky na bojisku, kde ho dokonca strelili do hrude. Nič sa mu nestalo, pretože náboj zasiahol Bibliu v náprsnom vrecku. Guľka zastala pri texte Žalmu 91: „Padne ich po tvojom boku tisíc, ale k tebe sa to nepriblíži.“

A čo dielo Kristíny Royovej? Áno, aj ona písala o remesle Michala Roháčka, svojho blízkeho spolupracovníka. Nazdávam sa, že práve on bol inšpiráciou pre postavu stolára Jána Trnovského v novele „Šťastie“. Jano pracuje rukami, pritom číta knihy, študuje Bibliu a rozpráva druhým o svojej viere. Ako mladý muž sa rozhoduje zostať slobodný. V správaní napodobňuje Krista nielen slovami, ale aj skutkami.

Príbeh sa odohráva v dedine Topolová, kde žijú rôzni remeselníci. Napríklad v rodine Lehotských sú dvaja bratia, ktorí vykonávajú svoju prácu pri rodičovskom dome, mlyne. Starší z nich, Daniš, je kolár. V príbehu vyrába voz pre richtára, pričom niektoré časti zvládne spraviť sám – napríklad kolesá. A keďže jeho brat Imrich je kováč, nechá ho k tomu vykovávať kovové súčiastky. A truhlicu k vozu si nechá vyrobiť u nábytkára – stolára Trnovského. Počas spolupráce s ním sa Imrich stretáva s Božou láskou, ktorá mu zmení život.

Stolársku prácu opisuje napríklad tento krátky úryvok. Za stolárom prichádza mladá žena, Zuzka Hrubíková, ktorá si chce nechať vyrobiť truhlicu na šaty:

„Sadni si u mňa a povedz mi, prosím, akú to chceš mať truhlu, či so

■ K. Royová: Šťastie. Vydal Daniel Pažický, Myjava 1929.
Zdroj: Archív Múzea sestier Royových

zásuvkami alebo len s vekom?“

„Radšej so zásuvkami, šaty sa tak neužmolia. A čo bude stáť?“

„Podľa toho, akú ju chceš mať; sú aj za šesť zlatých, aj za šesťnásť. Poslednú som robil Surovým, môžeš sa tam poďovať a odkázať mi, akú chceš.“

Kristína Royová opisuje pracovné prostredie a hovorí o dobových remeslách. Vie vystihnúť krásu podjavorinskej prírody. No jej originalitou ako spisovateľky sú medziludské vzťahy. Najradšej opisuje povahové vlastnosti a vzájomné správanie tunajších obyvateľov. Musíme si v pokore priznať, že táto realistická spisovateľka vedela opísať negatívne správanie našich predkov. Vidí to, aký človek v skutočnosti je (napríklad Daniš dokáže do krvi zbiť svoju manželku). No Royová má nádej aj pre takéhoto zloducha. Aj tento môže dosiahnuť odpustenie a Božiu milosť. Môže sa zmeniť a napraviť. Tým Royová pozdvihuje naše hlavy a smeruje náš pohľad na nebo. Človek nie je dobrý, ale môže sa takým stať.

■ Samuel Jurčo

Múzeum sestier Royových, Stará Turá
www.centrumhistorie.ecav.sk
www.facebook.com/muzeum.royovych

Nadácia ŽIVOT – Kreatívny Deň detí

Ako inak osláviť 30-te výročie vzniku Nadácie ŽIVOT, ktorá sa od svojho vzniku venuje predovšetkým podpore detí a mládeže, ak nie veľkolepou oslavou Dňa detí. S veľkým nadšením a chuťou správna rada NŽ spoločne so ZŠ a CVČ vytvorili Kreatívny Deň detí.

Program podujatia bol skvele vystavaný. Od rána bol areál školy a rekonštruovaného športového ihriska naplnený pohybom, tvorivosťou, hudbou, interaktívnym divadielkom, zábavným fotokútikom. Deti si overili svoje schopnosti podať prvú pomoc pod odborným vedením záchranárov zo Senice, s nadšením sledovali ukážky požiarnikov z DHZ Topolecká v akcii. Pochutnali si na cukrovej vate, sladkom ovocí a koláčikoch.

Popoludní sa presunuli všetky deti na námestie. To sa premenilo na interaktívne ihrisko. Šmykacie hrady, zorbing, žonglovanie, florball, gymnastika s Double Trouble House, Klubom športového aerobiku, formulový simulátor boli atrakciou pre väčších aj menších. Spoznali tajomstvá lesa s odborníkmi z Lesoturu, zábavnou formou sa oboznámili s kolobehom vody v prírode s pracovníkmi z firmy Sensus, dozvedeli sa čo robiť, aby zostali zubky čisté a zdravé. Mali jedinečnú možnosť vyskúšať život s handicapom – jazdu na mechanickom alebo elektrickom vozíku, chôdzu s bielou paličkou. Tí, čo boli unavení, si oddýchli na vakoch alebo sa zabavili vtipným fotením vo fotobúdke. Návštevníci podujatia zažili tvorbu umenia v priamom prenose! Sledovali Lukéra, ako sprejom a štetcom vytvára veľkoplošný obraz, ktorý bude zdobiť našu ZŠ. Deti spojili sily a vytvorili nádherné spoločné dielo „Mesto detí“, ktoré nájde svoje miesto v CVČ.

Ani pódium nezostalo nevyužité. Svoju radosť z pohybu ukázali deti z MŠ, CVČ, FREE-ZEE DANCE, Klubu športového aerobiku, k spoločnému pohybu inšpirovali ženy z Double Trouble House. Dievčatá pripravili vtipnú a originálnu módnú prehliadku. Na pódium, ale aj mimo neho všetkých rozveseloval Klaun ADYNO.

Do podujatia bol zakomponovaný nový prvok – ocenenie Detský čin roka. Deti, ktoré ocenil primátor mesta, sú v určitom smere výnimočné. Dobro a láskavosť je pre nich prirodzená, sú vnímaví k iným a v prípade potreby zakročia a pomôžu. Sme nesmierne hrdí na tieto deti!

Bol to úžasný deň, ktorý sa mohol realizovať len vďaka podpore a pomoci mnohých.

Veľké poďakovanie patrí všetkým partnerom, organizátorom, umelcom, dobrovoľníkom, ktorí sa podieľali na príprave a realizácii. Poďakovanie od všetkých detí si zaslúži p. Ukropec, ktorý celý deň zabezpečil

Podakovanie patrí sponzorom:

kvalitné ozvučenie v areáli ZŠ i na námestí. Na záver roztancoval deti na záverečnej diskotéke. Nesmieme zabudnúť ani na fotografa Jožka Škriečku, ktorý svojim fotoaparátom zachytil celý dynamický deň. Ďakujeme pekárni Pagáčik, ktorá všetkých potešila chrumkavými pagáčikmi a výborným sladkým pečivom.

Obrovská vďaka patrí mnohým sponzorom, ktorí nás podporili. Len vďaka ich štedrosti sme mohli realizovať takúto super oslavu pre deti.

Najväčšie ĎAKUJEM však patrí vám – deťom a rodičom za úžasnú atmosféru, ktorú ste počas podujatia vytvorili!

■ Za správnu radu Nadácie ŽIVOT Júlia Bublavá
foto: Jozef Škriečka JS Photo

Školský klub detí plný zážitkov a radosti

Školský klub detí bol plný zaujímavých aktivít, tvorenia, pohybu a spoločných zážitkov. Príjemné slnečné dni sme využili na pobyt vonku, kde si deti užívali rôzne pohybové hry, súťaže a tímové aktivity. Nechýbal smiech, radosť z pohybu ani upevňovanie kamarádstiev. Radosť deťom prinieslo aj sadenie kvetínok, pri ktorom si mohli vyskúšať prácu so zeminou, naučiť sa, ako sa starať o rastliny a sledovať ich rast. Svoje zasadené kvetinky si nakoniec s hrdosťou odniesli domov, aby sa o ne mohli ďalej starať a tešiť sa z ich kvitnutia.

Pripomenuli sme si aj Svetový deň včiel. Deti sa dozvedeli množstvo zaujímavostí o živote včiel, ich význame pre prírodu a človeka a o tom, prečo je potrebné tieto usilovné tvory chrániť. Nové poznatky si upevnili prostredníctvom rozhovorov a tvorivých aktivít. Ďalšou zaujímavou témou bol „Podmorský svet“, ktorý sme spojili s Dňom korytnačiek. Spoločne sme objavovali tajomstvá oceánov, spoznávali morské živočíchy a rozprávali sa o ochrane prírody. Deti vytvorili krásne výtvarné práce plné farebných rýb, koralov a morských korytnačiek.

Nezabudli sme ani na našich ockov. Pri

príležitosti Dňa otcov deti s láskou vyrábali drobné darčeky a pripravovali pozdravy, ktorými chceli vyjadriť svoju vďaku a lásku. Počas celého mesiaca sa venovali rôznym tvorivým aktivitám, pri ktorých vzniklo množstvo originálnych výrobkov, ktoré rozvíjali ich fantáziu, tvorivosť a zručnosť.

S nadšením sme oslávili aj Medzinárodný deň detí. Pripravili sme pre deti veselé popoludnie plné zábavných súťaží, hier, pohybových aktivít a dobrej nálady. K obľúbeným aktivitám patrila aj burza hračiek, na ktorej si deti mohli vyskúšať úlohu predávajúcich a kupujúcich. Svoje hračky ponúkali na

predaj, určovali ich cenu a hospodárili so získanými peniazmi. Hravou formou si tak rozvíjali finančnú gramotnosť, učili sa hodnotiť cenu vecí, komunikovať, rozhodovať sa pri nákupe a zodpovedne nakladať s peniazmi.

Na záver školského roka sme si spoločne užili rozlúčkové popoludnie, počas ktorého sme si pripomenuli všetky krásne chvíle, ktoré sme počas roka v ŠKD zažili. S úsmevom sme si zaspomínali na spoločné hry, tvorenie, nové priateľstvá i množstvo nezabudnuteľných zážitkov. Teraz sa už všetci tešíme na leto, oddych, slnečné dni a prázdninové dobrodružstvá. Všetkým deťom prajeme krásne, veselé a bezpečné prázdniny plné radosti, nových objavov a nezabudnuteľných zážitkov.

■ Mgr. Andrea Roháčková
a kolektív vychovávateľiek

Natieranie plotu MŠ

Nadácia ŽIVOT – Honeywell, dobrovoľnícka aktivita

Modré nebo nad hlavou, úsmev na perách, v rukách štetce a valčeky – to bola základná výbava všetkých dobrovoľníkov z firmy Honeywell a rodičov detí navštevujúcich materskú školu, ktorí venovali svoju energiu a nadšenie na zveľadenie okolia materskej školy na Hurbanovej ulici v piatok 22.5. S elánom sa od rána pustili do natierania plotu, ktorý to už dlho potreboval. A výsledok? Príďte sa pozrieť! Plot žiari novými sviežimi farbami, čo lahodí každému oku.

Chce to len trochu odhodlania a prípravy. Nadácia ŽIVOT navrhla a skoordinovala aktivitu, spoločnosť Honeywell oslovila svojich zamestnancov, MŠ rodičov. Každý prispel podľa svojich možností a podmienok. Po niekoľkých hodinách spoločnej dobrovoľníckej práce si každý s úľubou pozrel na krásny

výsledok. A s chuťou si doprial skvelý guláš od pani Antalovej. Za všetkých vyjadrujem veľké ĎAKUJEME!

Poďakovaní od účastníkov mám viac. Pekáreň Pagáčik nás obdarovala dokonalými chrumkavými pagáčikmi a sladkými rožkami, pán Pánik bol odborným inštruk-

torom a garantom počas celého podujatia, Peto Ištoňa, vrchný koordinátor bol všade, kde niečo chýbalo. Pani riaditeľka Hučková pripravila všetko potrebné a operatívne vstúpila do procesu. Pani Fajnorová zabezpečovala občerstvenie. Aj vďaka týmto ľuďom prebehlo celé podujatie v radostnom pracovnom nasadení, s humorom a pokojom.

Potešila nás aj návšteva pána primátora Barszcza, ktorý poďakoval dobrovoľníkom za chuť prispieť k zveľadeniu prostredia, v ktorom spolu žijeme. Rozlúčil sa s priateľmi, aby bolo takýchto ochotných ľudí čo najviac.

Najväčšie poďakovanie od Nadácie ŽIVOT a detí z MŠ patrí spoločnosti Honeywell za ústretovosť a ochotu podporiť túto dobrovoľnícku aktivitu. Za to, že má skvelých ľudí s dobrým a veľkým srdcom, za kus poctivej a dobre odvedenej práce. VĎAKA!

■ Júlia Bublavá za Nadáciu ŽIVOT

Topolecká – Na jame

Niekedy by som si priała, aby niektoré veci okolo nás zostali naveky. Ľudia či miesta, ktoré vytvorili spomienky vryté hlboko v nás. Takým je i maličké nenápadné miesto v Topoleckej – „Na jame“, ale pre nás Roháčkovcov na „Dvoch mostoch“, v lone krásnej prírody, kde som navždy nechala kúsok svojho srdca. Miesto, kde sme ako rodina zakotvili nespočetne veľa krát, pretože tam bolo úžasne. Nikdy nezabudnem na opekačky, ktoré sme tam zažili s celou rodinou. Odkedy sa nám narodili deti, bolo to miesto, kde sme trávili čas od jari do jesene, ale aj zima tam mala svoje čaro. Tiché miesto, kde naše deti zažili prvé krôčky v gumákoch po potoku, kde sme zavesili na strom lano s kusom dreva a urobili húpačku alebo založili táborák a opiekli si nejaké jedlo, alebo narýchlo upiekli pri ohni banány s čokoládou. Tichým čarovným miestom sa niesol detský smiech a radosť z tak obvyčajného zážitku, ktorý vidím i teraz pri spomienkach na toto miesto. Osud tohto miesta to chcel však inak, preto sa za všetkých ľudí, ktorí tu taktiež prežili veľa krásnych chvíľ so svojou rodinou, chcem tomuto miestu poďakovať.

Ďakujem, bystrý potok, za vlahu a svieži vzduch a za možnosť si v lete v tebe schladiť pivo na ideálnu teplotu. Ďakujem za osviežujúcu vodu, ktorá ovlažila v tých najväčších horúčavách naše nohy a ruky. Ďakujem, milý altánok, za to, že si si vypočul mnoho rozhovorov, smiechu, či plaču, bol si svedkom prvých bozkov, nových kamarátsstiev aj útočiskom našich ubolených duší. Niekedy si pri tom všetkom prišiel skoro aj sám o seba, ale vďaka dobrým ľuďom z Lesoturu si to vždy nejak o prežil. Ďakujem ohnisku, v ktorom

sme vždy zapálili oheň, ktorý hrial ako žiadny iný. Oheň, ktorý žiaril a dával nám pocit domova. A nakoniec ďakujem mohutnému buku, ktorého vek si nedovolim odhadnúť, ale za tie roky, čo tam stojí a chráni toto miesto, dal útočisko nám všetkým, ktorí sme toto miesto navštívili. Vždy, keď som sedela pri ohni a svietilo v lete prudké slnko, som cez konáre sledovala presvitanie svetla cez listy a uvedomovala som si, aké úžasné je byť pod takýmto stromom. Bol ako veľký múdry starý muž, ktorý v mojej mysli pochopil všetky staré zranenia. Šum vetra v obrovskej korune znel ako pieseň a odniesol v tej chvíli všetko, čo by ma chcelo trápiť.

Poďakovanie patrí vám všetkým, ktorí ste sa roky o toto miesto starali, zveľadovali ho a urobili z neho miesto, ktoré bolo naozaj výnimočné. Verím, že nájdeme podobné miesto, ktoré bude rovnako krásne a zanechá v nás to, čo zanechalo toto výnimočné miesto v Topoleckej, i keď bude nám všetkým, ktorí sme tam radi chodili, veľmi chýbať.

■ Paulína Roháčková
foto: Martin Roháček

Vážení návštevníci lesa,

mrzí nás, že obľúbený altánok „Na jame“ spolu s ohniskom v lokalite ľudovo nazývanej „Na jame“ už nebude možné využívať. Hoci nás táto situácia neteší, rešpektujeme rozhodnutie vlastníka pozemku a jeho vlastnícke práva.

Uvedomujeme si, že pre obyvateľov Starej Turej a blízkeho okolia bolo toto miesto priestorom na stretávanie a oddych s rodinou a priateľmi pri opekačkách.

Zároveň vám dávame prísľub, že budeme hľadať možnosti, ako vytvoriť nové miesto pre všetkých návštevníkov lesa, kde budete môcť aj naďalej tráviť krásne chvíle v prírode.

Ďakujeme za pochopenie.

■ Ing. Michal Dudák
Lesotur s.r.o.

Život v Topoleckej

Spomienky pani Alenky Kuhajdovej od roku 1958

Vtedy prišla za nevestu z Moravy, kde sa narodila a žila neďaleko Brna. Manžela Milana spoznala ako vojaka. Ako ona sama hovorí, bola jeho „vojnová korisť“.

V tom čase sa začal v Topoleckej stavať kultúrny dom, samozrejme, brigádnicky. Slávnostne bol otvorený v r. 1959, kedy hrala známa kapela Herákovcov. Pozvaný bol aj ľudový rozprávač z Kuželova – p. Vašek Mlýnek.

Hneď po dokončení kultúrneho domu vznikli nasledovné organizácie: Osadový výbor, Hasičský zbor, Červený kríž, Zväz žien, Zväz mládeže, Spolok chovateľov. V kultúrnom dome sa našiel aj priestor na cvičenie. Cvičili ženy s deťmi. Zriadená bola aj mangľovňa.

Cez zimné mesiace sa tu robili páračky. K dobrej nálade hral na harmonike p. Miro Valenta. Zábavy a maskarné plesy tu bývali v plnom prúde. Výťažok z rôznych podujatí bol použitý na vybavenie zariadenia do kultúrneho domu. Vybavenie bolo pre 120 ľudí. Všetky organizácie prispeli finančnou čiastkou a tak sa tu mohli robiť rôzne podujatia. Ja som tam mala tiež svadbu.

Nezabúdalo sa ani na starších spoluobčanov a deti. Pre deti sa robili rôzne akcie a súťaže na Horných lúkach. V mesiaci októbri, na Medzinárodný deň seniorov, niektorí členovia uvedených organizácií chodili k starším ľuďom s malými darčekom. Veľkú radosť mali obdarovaní a aj darcovia.

Ďalšou činnosťou členov bolo upravenie pamätníka v Nárcii. Tu sa stretali s bývalými občanmi Nárcia. Zaspomínali si na svoje domovy, na život, ktorý tu strávili v lone prírody. Ťažko sa im hovorilo o vojne, hlavne keď museli zo svojich chalúpok utekať pred fašistami. 5. marca 1945 tu bolo za živa

upálených deväť partizánov a následne celá osada vypálená.

Taktiež v kultúrnom dome boli zriadené dve viactriedky od 1. po 5. ročník. Vystriedalo sa tu viacero učiteľov – pani učiteľky Lukáčová, Valenová, Cibulková, Slobodová, Kľučiarová, Bahniková, Lukáčová-Holovicová a učiteľia Zatkálik a Valenta. Knižnica tiež nemohla chýbať.

Nakoniec som si nechala ochotnícke divadlo, ktoré bolo v tomto regióne založené medzi prvými. Stálymi členmi boli p. Kuhajdová, Mikušová, Galandáková, Slezáková, Stachová, páni Kuhajda, Mikuš, Alušíc, Pribiš, Lukáč, Stacho, Klimáček.

Odohrane hry:

Kubo – autor veselohry ev. kňaz a spisovateľ Jozef Hollý

Škriatok – Ferko Urbánek, všestranne národne, kultúrne a najmä literárne činný dejateľ

Hrob lásky – Ferko Urbánek

Kamenný chodníček – Ferko Urbánek

Ženský zákon – významný slovenský spisovateľ, dramatik a redaktor Jozef Gregor Tajovský. Táto hra patrí k najviac hraným na slovenských profesionálnych a ochotníckych scénach. Je v nej zobrazená slovenská mentalita a medziľudské vzťahy.

Hry režírovala p. Rozsypalová a p. Mačicová. Jazdili s nimi po okolitých dedinách – Rudník, Moravské Lieskové, Kostolné, Priepasná, Lehotky atď., samozrejme nechýbala ani Stará Turá. Vtedajší riaditeľ Domu odbojov (dnes Domu kultúry Javorina) p. Racek mal obavy, že zo strany obyvateľov nebude záujem. Prišlo však toľko ľudí, že museli byť použité všetky prístavky. Tak veľa ľudí neprišlo ani na profesionálne divadlo.

Divadelníkov vozil pán Kucek na

družstevnom autobuse.

Bol založený aj spevácky krúžok, ktorého členkami boli: p. Kuhajdová, Mikušová, Hvozďárová, Galandáková, Stachová, Dekányová, Slezáková. Chodili na rôzne súťaže. Na súťaži v Hornej Súči získali 1. miesto. Podmienkou súťaže bolo zaspievať slovenskú ľudovú pieseň, ktorá nie je známa. Vybrali si pieseň Kopala studienku. Z odboru kultúry Trenčín chodieval do Topoleckej p. Mikolášek a nahrával piesne priamo na magnetofón. Taktiež p. Kuhajdová s ním chodila po starých ľuďoch a hľadali zabudnuté piesne, vďaka čomu mnohé ožili a spievajú sa dodnes.

Všetko to boli skromní, pracovití ľudia, ktorí pri všetkých svojich povinnostiach – práca, domácnosť, hydina, záhrada, ako to na kopaničiach bývalo – našli si čas a po večeroch sa schádzali, nacvičovali či už piesne, alebo divadelné hry. Mnohí už medzi nami nie sú. Odišli na večnosť spomedzi našich kruhov, tak, ako žili – skromne, potichučky.

A čo sa deje v kultúrnom dome dnes? Čo sa stalo so zariadením, ktoré tam zostalo? Údajne sú tam sklady, aké? Hlavne tí, ktorí budovali kultúrny dom vo svojom voľnom čase a zadarmo, by si zaslúžili vedieť pravdu. Dozvedia sa ju?

Vďaka hasičskému zboru Topolecká ešte žije. Sú veľmi aktívni. Poriadajú rôzne súťaže aj pre deti. Vynikajúci sú aj v súťažiach medzi hasičskými zbormi. Tak ako každý rok, aj tento, stolí máj vďaka hasičom. Za ich činnosť im patrí poďakovanie.

Na záver ešte niečo o pani Alenke. Aj po skončení ochotníckeho divadla svoj herecký talent využila ako tetka Kača. Chodila so Staroturanskou dychovkou hlavne po kúpeľných mestách a keď mala dychovka pauzu, „tетка Kača“ obecenstvo rozveselila svojimi vtipnými scénkami. A dokáže to aj dnes. Na „tetku Kaču“ ju oslovila bývala riaditeľka DK Javorina, p. Žigová.

■ Spomienky p. Kuhajdovej spracovala
Ludmila Kučerová, rod. Mikušová

STAROTURIANSKÝ TRIATLON 8.8.2026

Pozvánka na 40. ročník

Tento rok sa na jazere Dubník opäť uskutoční jubilejný 40. ročník Staroturanského triatlonu v kategórii sprint triatlon, t. j. plávanie 750 m, bicykel 20 km a beh 5 km.

Program:

štart Hasičský triatlon 9:30,
vyhlásenie víťazov 13:20
štart Slovenský pohár 13:00,

vyhlásenie víťazov 15:30

Týmto vás srdečne pozývame povzbudiť pretekárov.

Staroturanský triatlon
najstarší triatlon na Slovensku

PROJEKT PODPORIL TSK Dátum realizácie 08/2026

Stará Turá má majsterky Slovenska v športovom aerobiku

Mesto Stará Turá sa môže pochváliť veľkým športovým úspechom. Na majstrovstvách Slovenska v gymnastickom športovom aerobiku, ktoré sa konali 3 dni v apríli tohto roka v Bratislave, získali naše talentované športovkyne titul majsteriek Slovenska v kategórii ND dance, titul vicemajsteriek ďalšia skupina ND dance a opäť dokázali, že aj menšie mestá dokážu vychovať výnimočné športové talenty. Veľké uznanie patrí aj dievčatám z výkonnostnej skupiny YOUTH, ktoré získali 4. miesto. V tieto dni zároveň prebiehala celoeurópska súťaž Slovak Open SR v ŠA (15 krajín) v športovom aerobiku, čo bola nesmierna skúsenosť a veľká radosť, lebo sme sa dokázali nominovať a v rámci bodov na tejto súťaži na záverečný deň, čo boli Majstrovstvá SR, kde postúpili len 3 najlepšie choreografie v každej výkonnostnej kategórii.

Tento úspech ale neprišiel náhodou. Dievčatá si účasť na šampionáte museli vybojovať počas viacerých nominačných kôl Slovenského pohára, kde počas celej

sezóny podávali výborné výkony, zbierali cenné body a potvrdzovali svoju kvalitu medzi najlepšími pretekárkami na Slovensku v ich kategórii.

Za týmto výsledkom stojí množstvo hodín tréningov, disciplína, odhodlanie a veľká podpora trénerov aj rodičov. Práve preto je tento titul o to cennejší – je výsledkom dlhodobej práce a obrovskej snahy celého tímu.

Sme nesmierne pyšní na naše dievčatá, ktoré úspešne reprezentujú Starú Turú po celom Slovensku a svojimi výkonmi robia dobré meno nášmu mestu. Ich

úspech je krásnou motiváciou aj pre ďalšie mladé športovkyne, ktoré sa chcú venovať športu naplno.

Majsterkám Slovenska srdečne blahozeláme a prajeme veľa ďalších úspechov v športovej kariére.

■ Bc. Katarína Vidová
hl. trénerka Klubu šport.
aerobiku Stará Turá
foto: KŠA Stará Turá

Striebro s príchutou zlata – basketbalistky MBK Stará Turá patria medzi slovenskú elitu

V dňoch 29. až 31. mája sa v Športovej hale M. Šustíka v Starej Turej uskutočnili Majstrovstvá Slovenska dievčat do 14 rokov. Domáci tím MBK Stará Turá pod vedením trénerov Radovana Kolesára a Kataríny Dedíkovej potvrdil svoju príslušnosť k slovenskej špičke a po výborných výkonoch počas celého turnaja získal strieborné medaily.

Domáce hráčky vstúpili do šampionátu vo veľkom štýle. Po presvedčivých víťazstvách nad Piešťanmi a Popradom sa zaradili medzi hlavných kandidátov na získanie titulu. Najmä výkon proti Popradu ukázal silu kolektívu Starej Turej. Tím dominoval agresívnou celoplošnou obranou, vysokým nasadením a rýchlym prechodom do útoku. Významný podiel na víťazstve mala aj Nela Petruchová, ktorá výbornou obrannou prácou eliminovala najlepšiu strelkyňu turnaja Rebeku Jurčiovú.

Za rozhodujúci moment celého šampionátu možno označiť sobotňajší súboj proti

Lokomotive Sereď. Domáce basketbalistky predviedli v prvom polčase jeden z najlepších výkonov sezóny a vypracovali si pätnásťbodový náskok. Súper však po prestávke využil každé zaváhanie, zápas zdramatizoval a napokon rozhodol v samotnom závere jediným premeneným trestným hodom. Prehra 45:46 sa nakoniec ukázala ako rozhodujúca v boji o majstrovský titul.

Veľkú silu tímu však ukázala reakcia na toto sklamanie. Namiesto rezignácie dokázali hráčky ešte v ten istý deň zvládnuť náročný duel proti Petržalke a víťazstvom si zabezpečili cenný kov. Turnaj následne uzavreli

presvedčivým víťazstvom nad Banskou Bystricou.

Strieborná medaila je výsledkom práce celého kolektívu. Počas troch dní sa družstvo prezentovalo moderným, agresívnym basketbalom založeným na obrane, tímovej spolupráci a bojovnosti. Práve tieto vlastnosti zdobili výkon hráčok počas celej sezóny.

Individuálne ocenenia potvrdili kvalitu domáceho družstva. Nela Dediková bola hlasovaním trénerov a funkcionárov vyhlásená za najužitočnejšiu hráčku (MVP) celého turnaja. Ocenenie MVP tímu MBK Stará Turá získala Nela Petruchová za svoje výkony na oboch stranách ihriska a mimoriadne cennú obrannú prácu proti najlepším hráčkam súperov.

Pre MBK Stará Turá predstavuje získanie strieborných medailí jeden z najväčších úspechov mládežníckeho basketbalu v posledných rokoch. Hoci titul zostal len tesne nedosiahnutý, domáce hráčky dokázali, že patria medzi absolútnu slovenskú špičku a svojimi výkonmi si získali rešpekt súperov aj priazne domácich fanúšikov.

Striebro z domácich majstrovstiev je odmenou za celoročnú prácu hráčok, trénerov, rodičov i všetkých ľudí, ktorí sa podieľajú na fungovaní mládežníckeho basketbalu v Starej Turej. Zároveň je povzbudením do ďalšej práce a motiváciou pokračovať v rozvoji mladých basketbalových talentov.

■ Radovan Kolesár
foto: archív MBK Stará Turá

Mesto Stará Turá
a Dom kultúry Javorina
♦ — *pozývajú na* — ♦

COOLTÚRNE LETO
V STAREJ TUREJ

...

NÁMESTIE
SLOBODY

5. 7. 2026

NEDEĽA O 18.00 H

Dychová hudba **DUBOVANKA**
(Tomanikova nota)

11. 7. 2026

SOBOTA O 17.00 H

Divadlo pod balkónom,
detské predstavenie **ŠAŠKO A KRÁĽ**

11. 7. 2026

SOBOTA O 18.30 H

Hudobná skupina **RAMARA**

17. 7. 2026

PIATOK O 21.00 H

TÚLAVÉ KINO - Premietanie
animovaného filmu: **RALLY: OD PARÍŽA
K PYRAMÍDAM**

18. 7. 2026

SOBOTA O 21.00 H

TÚLAVÉ KINO - Premietanie
českého filmu: **NEČAKANÉ LETO**

VSTUP
VOĽNÝ

OBČERSTVENIE
NA MIESTE

Mesto
Stará Turá

TRENČIANSKY
SAMOSPRÁVNÝ
KRAJ

TRENČÍN
2026
Európske hlavné mesto kultúry

TENTO PROJEKT JE REALIZOVANÝ VĎAKA PODPORE
EURÓPSKEHO HLAVNÉHO MESTA KULTÚRY TRENČÍN 2026
A TRENČIANSKEHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA.